

สุภาชิตสอนใจ

อันวิถีชีวิตเดินผิได้ง่าย หากผิดหมายอาจถลำนำสู่ถิ่น
ถ้ากำหนดลวงหน้าซ้ำเหลือเกิน ถึงคราวเดินผิดไปเสียใจครั้นฯ

น.ม.ส.

ไม่มีอำนาจใดในโลกหล้า ผู้ปกครองต่างมาแล้วสาบสูญ
ไม่มีอำนาจใดน่าเทิดทูน ประชาชนสมบูรณ์นิรันดร์ไป
เมื่อยืนหยัดต่อสู้ผู้กดขี่ ประชาชนย่อมมีชีวิตรใหม่
และเมื่อท้องฟ้าสีทองผ่องอำไพ ประชาชนย่อมเป็นใหญ่ในแผ่นดิน

วิสา คัญทัพ

วิทยา	เปรียบด้วย	กำลังเหมาะ
สุจริต	คือเกราะ	กำบังได้
ปัญญา	คืออาวุธ	ยุทธวิธีชัย
สติไซรั	คัมพล	ยุทธนา

พระบาทสมเด็จพระมงกุฎเกล้าเจ้าอยู่หัว

“ยศถาบรรดาศักดิ์ย่อมเจริญแก่บุคคลผู้มีความเพียรอย่างหนึ่ง ผู้มีสติอย่างหนึ่ง ผู้มีการทำงานที่ทํากันสะอาดหมดจดอย่างหนึ่ง ผู้ใคร่ครวญแล้วจึงทำอย่างหนึ่ง ผู้สำรวมระวังความชั่วอย่างหนึ่ง ผู้เป็นอยู่โดยธรรมหรือด้วยธรรมถือเป็นผู้อยู่ด้วยความดีความชอบอย่างหนึ่ง ผู้ไม่ประมาท คือ ไม่เล่นเล่ออีกอย่างหนึ่ง”

พระไตรปิฎก โลกธรรมสูตร

จงกล้าหาญในการทำงานทั้งผอง จิตใจต้องมั่นจิตไม่คิดหนี
 ยิ่งอุปสรรคเพียงใดใจต้องดี ต้องทวิความกล้าทำทนายมั่น

สมิต อาชวณิจกุล

เมื่อเริ่มต้นแผ้วถางทางชีวิต ถูกหรือผิดตรงดูจึงรู้ผล
 สิ่งผิดพลาดคือบทเรียนเพียรรู้จัก จำไว้ใส่กมลตรองจงดี
 ความสำเร็จมิใช่ได้ง่ายง่าย อยู่สบายเกี่ยวจรั้นชอบการหนี
 ถึงจะทำอ่าเภาใจไปหลายปี ใ้จะมีความสำเร็จดังใจเรา
 ต้องต่อสู้อุปสรรครักการสู้ ไม่ถอนหนีศัตรูอย่างโง่เขลา
 สิ่งกีดขวางแม้มากทนายากเอา มุ่งมั่นเข้าคงสัมฤทธิ์ดังคิดไว้

สมิต อาชวณิจกุล

ธรรมที่จะทำให้คนมีความมั่นใจในชีวิต ไม่ตกอยู่ในความประมาท ไม่มัวเมาลุ่มหลง
 ต่อสิ่งที่น่ายินดีหรือยินร้าย

อธิษฐานธรรม 4 คือ

1. **ปัญญา** รอบรู้สิ่งที่ควรรู้ ไม่ละเลยการใช้ปัญญา คือ ดำเนินชีวิตทำกิจกรรมต่าง ๆ ด้วยความคิด มีความรู้ชัด หยั่งเห็นเหตุผล คอยไตร่ตรองพิจารณาให้เข้าใจภาวะของสิ่งทั้งหลายจนเข้าถึงความจริงอยู่เสมอ
2. **สัจจะ** ความจริงใจ ประพฤติสิ่งใดก็ให้ได้จริง ได้แก่ การสงวนหรือรักษาดำรงมั่นในความจริงที่รู้ชัดเห็นชัดด้วยปัญญา เริ่มแต่จริงวาจา จริงในหลักการ จริงในการปฏิบัติ จนถึงจริงในปรมัตถ์
3. **จาคะ** สละสิ่งที่เป็นข้าศึกแก่ความจริงใจ คอยเพิ่มพูนจาคะ คือ คอยกระตุ้นเติมเสริมหรือทวิความเสียสละให้เข้มแข็งมีกำลังขึ้นอยู่เสมอ เพื่อตัดทอนหรือป้องกันตนไว้มิให้ตกเป็นทาสของลาภ สักการะ และผลสำเร็จ เป็นต้น ที่ตนสร้างขึ้น อัน

คอยล่อเหยี่ยววนให้เกิดการยึดติดลำพอง และลุ่มหลงมัวเมา สามารถสลະสิ่งที่เคยชิน ข้อที่เคยยึดถือไว้ และสิ่งทั้งหลายที่ผิดพลาดจากความจริงได้ทั้งหมด เริ่มแต่ อามิสจนถึงสละกิเลส

4. **อุปสมะ** สงบใจจากสิ่งที่เป็นข้าศึกแก่ความสงบ โดยฝึกอบรมตนเองให้ถึงสันติได้ คือ รู้จักหาความสงบทางจิตใจ ฝึกตนให้สามารถระงับความมัวหมอง ชัดข้อง วุ่นวาย อันเกิดจากกิเลส ทำจิตใจให้สงบผ่องใส รู้จักรสแห่งสันติ คนที่รู้จักรสแห่งความสุขอันเกิดจากความสงบใจ ย่อมจะไม่หลงไหลมัวเมาในวัตถุ มีลาภ ยศ สุข สรรเสริญ เป็นต้น โดยง่าย

สมิต อาชวณิจุล

พละ 4 ได้แก่ ธรรมอันเป็นกำลังสี่ประการ คือ

1. **ปัญญาพละ** มีกำลังปัญญา ได้ศึกษา มีความรู้ความเข้าใจชัดเจนถูกต้องในเรื่องราวหรือกิจการที่ตนเกี่ยวข้อง ตลอดไปจนสภาวะอันเป็นธรรมดาของโลก และชีวิต เป็นผู้กระทำการต่าง ๆ ด้วยความเข้าใจเหตุและผล และตามสภาพความเป็นจริง
2. **วิริยพละ** มีกำลังความเพียร เป็นผู้ประกอบกิจ ทำหน้าที่การงานต่าง ๆ อยู่ตลอดเวลาด้วยความบากบั่นพยายาม ไม่ทอดทิ้งหรือย่อหย่อนค้ำคอย
3. **อนวัชชพละ** มีกำลังสุจริต กำลังความบริสุทธิ์ คือ มีความประพฤติและหน้าที่การงานสุจริต สะอาด บริสุทธิ์ ไม่มีข้อใดที่ใครจะติเตียนได้
4. **สังคหพละ** มีกำลังการสงเคราะห์ ช่วยเหลือเกื้อกูล ทำตนให้เป็นประโยชน์แก่เพื่อนมนุษย์ เป็นสมาชิกที่ดีมีคุณประโยชน์ของชุมชน

สมิต อาชวณิจุล